

Písemná zkouška  
Studijní program – Základy společenských věd se  
zaměřením na vzdělávání  
Bakalářské studium

**2024**

**Zadání testu**

**Prosím počkejte na pokyny!**

**ZÁZNAMOVÝ ARCH**

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

**POSTUP:**

1. Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
2. Pročtěte si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole. Správnou odpověď označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
3. Test – u jednotlivých otázek vyberte **jedinou správnou odpověď** z variant a), b), c), tu uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná je vždy jen jedna odpověď. Varianty (d, e) v nabídce odpovědí nejsou.
4. Bodové hodnocení otázek – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny **dvěma body**.
5. **Opravy** – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. Časový limit pro písemný test je **40 minut**.
7. Ukončení – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

1. Vyberte správnou odpověď. Českého státního občanství:
  - a) můžete být zbaven/a proti své vůli nabytím cizího státního občanství.
  - b) nemůžete být proti své vůli zbaven/a.
  - c) můžete být zbaven/a proti své vůli v případě vlastizrady nebo válečné zrady.
  
2. Vyberte správnou možnost doplnění: „Princip subsidiarity je politickou zásadou, podle níž se rozhodování a zodpovědnost ve veřejných záležitostech má odehrávat na tom ... stupni veřejné správy, jak je to jen možné. Zdůrazňuje ... a nezastupitelnou úlohu samospráv.“
  - a) nejvyšším, centralizaci
  - b) nejnižším, centralizaci
  - c) nejnižším, decentralizaci
  
3. Uvedte, kdo je zvýhodněn inflací
  - a) dlužník
  - b) věřitel
  - c) příjemce fixního důchodu
  
4. „Nejpodstatnější je, že trhy nikdy nebyly příliš dobré v dosahování svízňných strukturálních proměn vlastními silami. Kupříkladu přechod od zemědělství k průmyslové výrobě nebyl ani zdaleka hladký, ba právě naopak jej doprovázela výrazná vyšínutí sociálních vazeb.“

Uvedený výrok pronesl ekonom, který

  - a) představuje trh jako bezchybného regulátora ekonomiky.
  - b) poukazuje na selhávání trhu.
  - c) vyzdvihuje trh jako významného regulátora ekonomiky.
  
5. Který z následujících výroků je nejméně pravdivý:
  - a) sociologie se vždy omezuje na kvantitativní přístup.
  - b) politologie a sociologie jsou společenské vědy.
  - c) sociologie se často překrývá s antropologií.
  
6. Charakteristiky osobnosti, které se týkají nálady, vrozené míry vzrušivosti a dynamiky prožívání vyjadřuje
  - a) inteligence.
  - b) temperament.
  - c) charakter.
  
7. Která charakteristika není typická pro tradiční společnosti?
  - a) Základní sociální jednotkou je rodina.
  - b) Lidé žijí hlavně na venkově.
  - c) Lidé musí přijmout více sociálních rolí.

8. Pro sociální vyloučení je typické, že
- a) jednotlivcům i celým skupinám je omezen přístup ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku.
  - b) je primárně důsledkem deviantního sociálního chování jednotlivců.
  - c) se týká protestních subkultur, pro něž je typický politický extremismus.
9. Situace, kdy velké množství nerozhodnutých voličů ve volbách hlasuje pro stranu, kterou navzdory původně nízkým volebním preferencím označí jeden výzkum veřejného mínění omylem za jednoho z favoritů voleb, a tato strana skutečně ve volbách zvítězí, je typickým příkladem:
- a) nezamýšlených důsledků jednání.
  - b) Thomasova teorému, kdy situace jedincem definovaná jako reálná se stává reálnou ve svých důsledcích.
  - c) rizikové společnosti.
10. Co znamená, že gender je sociálně konstruované pohlaví:
- a) identita jedince je pevně dána na základě vrozeného biologického pohlaví.
  - b) identita jedince je vytvářena v rámci sociálních interakcí.
  - c) identita jedince není vymezena ani biologickým pohlavím, ani není společensky determinovaná.
11. Detektivní metoda Sherlocka Holmese, která je označována jako deduktivní, je ale z hlediska metodologie společenských věd příkladem postupu induktivního. Který z následujících postupů odpovídá společenskovědně chápané dedukci?
- a) Na základě vytvořených hypotéz dochází k pozorování a následnému sběru dat.
  - b) Na základě vytvořených hypotéz dochází ke sběru dat a poté k pozorování.
  - c) Na základě pozorování dochází ke sběru dat a následnému vytváření hypotéz.
12. Jestliže prvek Q je abstraktně definován jako bod „zde – teď – já“, pak se pojmovému vymezení tohoto bodu ze všech následujících charakteristik nejméně blíží ta, která ho popisuje jako:
- a) bod „tady – dnes – můj vědomý stav“.
  - b) bod bezprostředně identifikující vědomí v daném čase a prostoru.
  - c) přímku značící lineární časový tok.

13. Jestliže někdo tvrdí, že etnická menšina M je ve veřejném prostoru dané země různými způsoby diskriminována, pak je zřejmě jako protiargument nejspíš nejméně relevantní, jestliže někdo na toto tvrzení zareaguje slovy:
- a) „Ale podle posledních sociologických průzkumů zaměřených na různé aspekty diskriminace menšiny M tomu tak není.“
  - b) „Již přes dvacet let se jako sociální pracovník zabývám prací s příslušníky M a jejich postavením ve společnosti; nejen já sám, ale i mí kolegové na základě osobních rozhovorů s příslušníky M zaznamenávají, že v posledních zhruba pěti letech se pocity diskriminace u M přece jen o něco zmenšují, aspoň v některých ohledech.“
  - c) „Mám mezi příslušníky M pár kamarádů a nikdo z nich neříká, že je diskriminovaný. Příslušníci M tedy diskriminováni nejsou.“
14. Výrok „Užij dne.“ vyjadřuje postoj
- a) skeptiků.
  - b) stoiků.
  - c) epikurejců.
15. Metafyzika je věda
- a) o jsoucím v jeho obecných rodech a druzích.
  - b) o jsoucím v jeho speciálních rodech a druzích.
  - c) o jsoucím jako takovém.
16. U Aristotela má logika status
- a) nástroje, který používají všechny vědy.
  - b) vědy o formálních systémech myšlení.
  - c) metafyziky.
17. Descartes byl přesvědčen, že o každém předmětu nebo obsahu poznání můžeme pochybovat, všechno vnímání a každá domněnka může být iluzorní. Tento postoj, kdy pochybnostem podrobujeme vše, co jsme viděli nebo slyšeli se nazývá metodická skepse. Ta nás dovede k postoji, který můžeme charakterizovat jako „zdržení se úsudku“. Tento postoj se nazývá:
- a) epoché.
  - b) evidence.
  - c) percepce.
18. Aristotelés používá pojmu „geometrická rovnost“ ve smyslu:
- a) harmonie v hudbě.
  - b) preferování zasloužilejších členů obce.
  - c) stálého poměru mezi dvěma po sobě následujícími členy.

19. Přečtěte si úryvek z Výnosu o zřízení Protektorátu Čechy a Morava (16. 3. 1939) a rozhodněte, který výrok z něho vyplývá.

*Po tisíc let náležely k životnímu prostoru německého národa česko-moravské země. Násilí a nerozum vytrhly je svévolně z jejich starého historického okolí a posléze jejich zapojením do umělého útvaru Česko-Slovenska vytvořily ohnisko stálého neklidu. Od roku k roku zvětšovalo se nebezpečí, že z tohoto prostoru - jako již jednou v minulosti - vyjde nové nesmírné ohrožení evropského míru. Neboť česko-slovenskému státu a jeho držitelům moci se nepodařilo organisovati rozumně soužití národních skupin, v něm svémocně spojených, a tím probuditi a zachovati zájem všech zúčastněných na udržení jejich společného státu. Tím však prokázal svou vnitřní neschopnost k životu a propadl proto nyní také skutečnému rozkladu.*

- a) Protektorát bude spravován německými úředníky, kteří mají vztah k Česko-Slovenskému území.
  - b) Prostor Česko-Slovenska začal ohrožovat evropský mír.
  - c) Příčinou zániku Československé republiky byla německá nespokojenost.
20. Prohlédněte si ikonickou fotografii zachycující protest proti komunistickému režimu v Teplicích v listopadu 1989 a vyberte popis, který nejlépe vystihuje její výpovědní hodnotu:



- a) ekonomická krize se v Československu prohloubila mimo jiné i nedostatkem ropy, se kterou kšeftovali tzv. ropáci.
- b) součástí protestů byla i ekologická témata.
- c) pokojné demonstrace byly na konci roku 1989 běžně legálně povolovány, pokud se vyhýbaly politickým tématům.

+

## Záznamový arch

VZOR

1 OTÁŽKA = 2 BODY

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

03A0

ID


1	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	11	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	21	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	31	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
2	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	12	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	22	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	32	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
3	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	13	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	23	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	33	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
4	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	14	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	24	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	34	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
5	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	15	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	25	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	35	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
6	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	16	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	26	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	36	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
7	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	17	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	27	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	37	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
8	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	18	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	28	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	38	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
9	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	19	A <input type="checkbox"/> B <input checked="" type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	29	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	39	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
10	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	20	A <input type="checkbox"/> B <input checked="" type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	30	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	40	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E

+

41	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	51	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	61	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	71	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
42	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	52	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	62	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	72	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
43	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	53	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	63	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	73	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
44	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	54	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	64	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	74	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
45	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	55	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	65	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	75	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
46	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	56	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	66	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	76	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
47	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	57	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	67	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	77	A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
48	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	58	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	68	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	78	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input checked="" type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
49	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	59	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	69	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	79	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E
50	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	60	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	70	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E	80	A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E

+

1. Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.

2. Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

A  B  C  D  E

3. Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A  B  C  D  E

4. Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu doзору v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.

5. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.